

ΘΕΜΑ Α**A1. δ****A2. γ****A3. β****A4. α****A5. Σ - Λ - Λ - Σ - Σ****ΘΕΜΑ Β**

B1. α. Η ένωση $\text{CH}_3\text{CH}=\text{O}$ είναι κορεσμένη, αφού δεν περιέχει πολλαπλό δεσμό μεταξύ ατόμων C (ο διπλός δεσμός είναι μεταξύ C και O).

β. Ένας ακόρεστος υδρογονάνθρακας έχει τουλάχιστον 2 άτομα C, μεταξύ των οποίων υπάρχει πολλαπλός δεσμός.

γ. Ο μοριακός τύπος C_8H_{18} αντιστοιχεί σε αλκάνια που εμφανίζουν μόνο ισομέρεια αλυσίδας, ενώ ο τύπος C_8H_{16} αντιστοιχεί σε αλκένια που, λόγω του διπλού δεσμού, εμφανίζουν και ισομέρεια θέσης εκτός από ισομέρεια αλυσίδας. Έτσι, αφού τα άτομα C είναι ίδια, τα ισομερή του τύπου C_8H_{16} είναι περισσότερα.

δ. Δύο διαδοχικά μέλη μιας ομόλογης σειράς διαφέρουν κατά την ομάδα $-\text{CH}_2-$, οπότε οι M_r τους διαφέρουν κατά 14. Επομένως, για δύο τυχαία μέλη οι M_r θα διαφέρουν κατά ένα ακέραιο πολλαπλάσιο του 14. Η διαφορά των δύο M_r εδώ είναι $134-72=62$, αριθμός που δεν είναι ακέραιο πολλαπλάσιο του 14. Άρα, οι δύο αυτές ενώσεις δεν μπορεί να ανήκουν στην ίδια ομόλογη σειρά.

ε. Εφόσον μια ένωση A είναι ισομερής με ένωση Γ, τότε A και Γ έχουν τον ίδιο μοριακό τύπο. Αν και η ένωση B είναι ισομερής με τη Γ, τότε B και Γ έχουν επίσης τον ίδιο μοριακό τύπο. Επομένως, οι A και B έχουν τον ίδιο μοριακό τύπο, οπότε είναι ισομερείς.

B2. α. ισομέρεια ομόλογης σειράς

β. ισομέρεια θέσης

γ. ισομέρεια ομόλογης σειράς

δ. ισομέρεια αλυσίδας

ε. ισομέρεια ομόλογης σειράς

B3. α. 3-μεθυλο-1-βουτανόλη

γ. 4-πεντινικό οξύ

β. 5-μεθυλο-1-εξένιο

δ. 1,3-πενταδιένιο

B4. ΣΩΣΤΟ το (α)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ:

Αιθανόλη: $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH}$ ή $\text{C}_2\text{H}_6\text{O}$ / 1-προπανόλη: $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{OH}$ ή $\text{C}_3\text{H}_8\text{O}$ Είναι προφανώς $M_{r \text{ αιθανόλης}} < M_{r \text{ προπανόλης}}$.

Έστω x % w/v η περιεκτικότητα κάθε διαλύματος.

Στο Δ1: Σε 100 mL διαλύματος περιέχονται x g αιθανόλης.

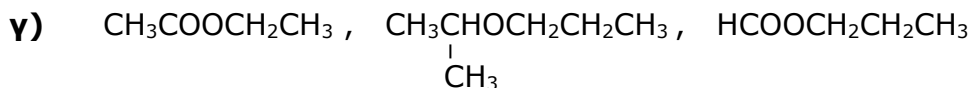
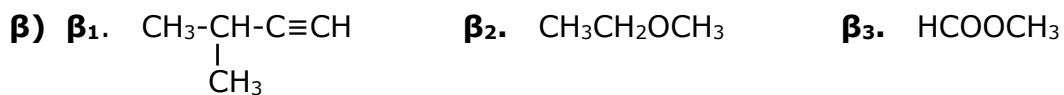
Δηλαδή σε όγκο $V=0,1$ L του Δ1 περιέχονται $n = \frac{x}{M_{r \text{ αιθανόλης}}}$ mol αιθανόλης, οπότε ησυγκέντρωση του Δ1 είναι: $c_1 = \frac{n}{V} = \frac{x}{0,1 \cdot M_{r \text{ αιθανόλης}}}$ M.

Στο Δ2: Σε 100 mL διαλύματος περιέχονται x g 1-προπανόλης.

Δηλαδή σε όγκο $V=0,1$ L του Δ2 περιέχονται $n = \frac{x}{M_{r \text{ προπανόλης}}}$ mol 1-προπανόλης,οπότε η συγκέντρωση του Δ2 είναι: $c_2 = \frac{n}{V} = \frac{x}{0,1 \cdot M_{r \text{ προπανόλης}}}$ M.Εφόσον $M_{r \text{ αιθανόλης}} < M_{r \text{ προπανόλης}}$, θα είναι $c_1 > c_2$.

ΘΕΜΑ Γ

- Γ1.α) α1.** ΑΛΚΑΝΙΑ: C_vH_{2v+2} $v \geq 1$ $\rightarrow$ 4^ο μέλος ($v=4$): C_4H_{10}
α2. ΑΛΚΕΝΙΑ: C_vH_{2v} $v \geq 2$ $\rightarrow$ 4^ο μέλος ($v=5$): C_5H_{10}
α3. ΑΛΚΙΝΙΑ: C_vH_{2v-2} $v \geq 2$ $\rightarrow$ 2^ο μέλος ($v=3$): C_3H_4
α4. ΑΛΚΑΔΙΕΝΙΑ: C_vH_{2v-2} $v \geq 3$ $\rightarrow$ 2^ο μέλος ($v=4$): C_4H_6

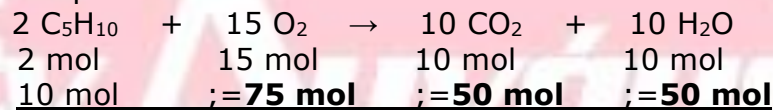
Γ2.α) ΒΕΔ σελ. 55 (εφαρμογή 2.δ)

Για τα ερωτήματα (β) και (γ):

Αρχικά υπολογίζουμε την ποσότητα του X που καίγεται, σε mol:

$$\text{Είναι } M_r(C_5H_{10})=5 \cdot 12+10 \cdot 1=70 \text{ άρα } n=\frac{700}{70}=10 \text{ mol}$$

Στη συνέχεια, από τη στοιχειομετρία της αντίδρασης καύσης, υπολογίζουμε τις ποσότητες (mol) του CO_2 και του H_2O που παράγονται, καθώς και την ποσότητα (mol) του O_2 που αντιδρά:

β) Παράγονται:

- 50 mol αερίου CO_2 , τα οποία καταλαμβάνουν όγκο (STP): $V=50 \cdot 22,4=1120 \text{ L}$

- 50 mol H_2O ($M_r=18$), που ζυγίζουν: $m=50 \cdot 18=900 \text{ g}$

γ) Αντέδρασαν 75 mol αερίου O_2 , τα οποία καταλαμβάνουν όγκο (STP):

$$V=75 \cdot 22,4=1680 \text{ L ή } 1,68 \text{ m}^3$$

Ο αέρας που χρησιμοποιήθηκε για την καύση περιέχει 20% v/v O_2 , δηλαδή:

$$\frac{\Sigma \epsilon \text{ 100 L aéra } \epsilon \text{ περιέχονται 20 L } O_2}{\Sigma \epsilon \text{ ; } =8400 \text{ L}} \qquad \underline{\underline{1680 \text{ L } O_2}}$$

Δηλαδή απαιτήθηκαν 8400 L ή 8,4 m³ αέρα.

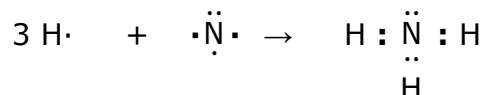
ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Οι ηλεκτρονιακές δομές των τριών στοιχείων είναι:

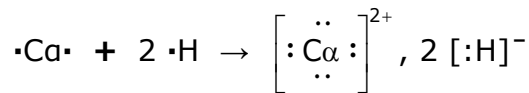
${}^1_1\text{H}$: K^1 (αμέταλλο) , ${}^7_7\text{N}$: $K^2 L^5$ (αμέταλλο) , ${}^{20}_{20}\text{Ca}$: $K^2 L^8 M^8 N^2$ (μέταλλο)

Επομένως:

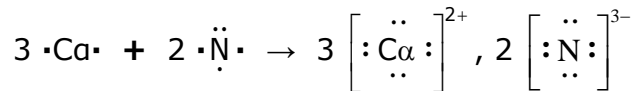
α) Τα H και N ενώνονται με ομοιοπολικό δεσμό, αφού είναι και τα δύο αμέταλλα.

- β)** Το Η είναι αμέταλλο, ενώ το Ca μέταλλο, επομένως ενώνονται με ιοντικό δεσμό.

- γ)** Το N είναι αμέταλλο, ενώ το Ca μέταλλο, επομένως ενώνονται με ιοντικό δεσμό.

- Δ2.** Το κρασί της φιάλης περιέχει 11,5% v/v αιθανόλη, δηλαδή:
Σε κάθε 100 mL κρασιού περιέχονται 11,5 mL αιθανόλης

Έτσι:

- α)** Σε 100 mL κρασιού περιέχονται 11,5 mL αιθανόλης
Σε 700 mL κρασιού περιέχονται $x; = \mathbf{80,5 \text{ mL}}$ αιθανόλης

Από την πυκνότητα της αιθανόλης, μπορούμε να υπολογίσουμε τη μάζα των 80,5 mL αιθανόλης: $\rho = \frac{m}{V}$, άρα $m = \rho \cdot V = 0,8 \frac{\text{g}}{\text{mL}} \cdot 80,5 \text{ mL} = 64,4 \text{ g}$

- β)** Σε 700 mL ή 0,7 L διαλύματος περιέχονται 64,4 g αιθανόλης ($\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$)
Για τον υπολογισμό της συγκέντρωσης του διαλύματος, μετατρέπουμε τη μάζα των 64,4 g αιθανόλης ($\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$: $M_r = 2 \cdot 12 + 6 \cdot 1 + 16 = 46$) σε mol:

$$n = \frac{m}{M_r} = \frac{64,4}{46} = 1,4 \text{ mol}$$

Δηλαδή σε όγκο $V = 0,7 \text{ L}$ διαλύματος περιέχονται $n = 1,4 \text{ mol}$ αιθανόλης, οπότε η ζητούμενη συγκέντρωση είναι: $c = \frac{n}{V} = \frac{1,4 \text{ mol}}{0,7 \text{ L}} = 2 \text{ M}$

- γ)** Με βάση τον Κ.Ο.Κ., ο συγκεκριμένος οδηγός μπορεί να έχει στο αίμα του μέχρι $0,5 \cdot 5,52 = 2,76 \text{ g}$ αιθανόλης.
Πρέπει να υπολογίσουμε σε πόσα mL κρασιού περιέχεται αυτή η ποσότητα αιθανόλης.

Από το (α): Σε 700 mL κρασιού περιέχονται 64,4 g αιθανόλης

Σε $x; = \mathbf{30 \text{ mL}}$ κρασιού περιέχονται 2,76 g αιθανόλης

Δηλαδή, ο οδηγός μπορεί να καταναλώσει μέχρι 30 mL από το κρασί της φιάλης (Φ).